

PARTER**Kärande**

Ali Omumi,
Medborgare i Iran

Ombud: Juristerna Alexandra Loyd, Helena Myrin och Erik Scherstén
c/o Centrum för Rättvisa
Box 2215
103 15 Stockholm

Svarande

Staten genom Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Ombud: Föredragandena Klas Granlund och Jens Kallmin
Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

DOMSLUT

1. Tingsrätten ogillar käromålet.
 2. Ali Omumi ska ersätta staten genom Justitiekanslern för dess rättegångskostnad med 60 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
-

BAKGRUND

Ali Omumi är utbildad maskiningenjör och har sedan år 2015 arbetat hos tre olika arbetsgivare i Sverige. Den 13 maj 2015 beviljade Migrationsverket Ali Omumi uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige för tiden den 18 juli 2015 till den 18 juli 2017. Tillståndet gällde arbete på Itineon AB (Itineon).

Den 23 december 2016 ansökte Ali Omumi om förlängning av sitt uppehålls- och arbetstillstånd eftersom han hade erbjudits en anställning på Vestas Northen Europe AB (Vestas). Under tiden som Migrationsverket handlade Ali Omumis förlängningsansökan erbjöds han i november 2017 anställning på industriföretaget ABB AB (ABB). Med anledning av detta kompletterade han sin förlängningsansökan med det nya anställningserbjudandet den 22 november 2017.

Migrationsverket avlog den 4 december 2017 Ali Omumis ansökan om förlängt arbetstillstånd för arbete hos ABB med hänvisning till brister i anställningsvillkoren hos Itineon. Migrationsverket beslutade även att utvisa honom och hans familj ur landet.

Ali Omumi överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen, som avlog överklagandet den 25 april 2018. Migrationsöverdomstolen beviljade inte prövningstillstånd. Den 9 augusti 2018 efterkom Ali Omumi och hans familj utvisningsbeslutet genom att lämna Sverige.

Ali Omumi erbjöds en ny anställning hos ABB och ansökte hos Migrationsverket den 1 oktober 2018 om att få ett nytt uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige. Denna ansökan gjordes från Turkiet. Den 30 oktober 2018 avlog Migrationsverket Ali Omumis nya ansökan med hänvisning till att den hade lämnats in för tidigt och utan att pröva om anställningen hos ABB uppfyllde villkoren för arbetstillstånd. Som skäl för sitt beslut anförde Migrationsverket att ansökan hade lämnats in alltför kort tid efter

det att Ali Omumi hade rest ut ur Sverige. Ansökan kunde inte bedömas som en ny ansökan, utan som en förlängningsansökan.

Ali Omumi överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen. Migrationsdomstolen undanröjde Migrationsverkets beslut och återförvisade ärendet till myndigheten för förnyad handläggning. Efter återförvisningen beslutade Migrationsverket den 29 augusti 2019 att bevilja Ali Omumi uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNINGAR

Ali Omumi har i första hand yrkat ersättning av staten med 594 904 kr för skada som han orsakats på grund Migrationsdomstolens dom den 25 april 2018.

Ali Omumi har i andra hand yrkat ersättning av staten med 376 705 kronor för skada som han orsakats på grund av Migrationsverkets beslut den 30 oktober 2018.

Ali Omumi har yrkat ränta på beloppen enligt 4 och 6 §§ räntelagen (1975:635) från dagen för delgivning av stämmningsansökan till dess att betalning sker.

Staten har bestritt käromålet, men har vitsordat sättet att beräkna ränta.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

PARTERNAS GRUNDER M.M.

Ali Omumi

Staten har genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning orsakat Ali Omumi ren förmögenhetsskada. Enligt 3 kap. 2 § 1 skadeståndslagen ska staten ersätta bland annat ren förmögenhetsskada som vållats genom fel eller försummelse vid

myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande staten svarar.

Migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut har rört frågor om uppehålls- och arbetstillstånd som är en central del av myndighetens och domstolens kompetensområden.

Förstahandsyrkandet

Brister hos Ali Omumis förrföra arbetsgivare (Itineon) kan inte ligga till grund för att avslå hans ansökan. Anställningen hos ABB AB, som låg till grund för ansökan, uppfyllde villkoren för att han skulle beviljas förlängt arbetstillstånd.

Bristerna var i vart fall inte av det slag att de kan leda till utvisning. Ali Omumis anställningsförhållanden har varit bra och utgör inte sådana förhållanden som regelverket tar sikte på.

För det första har Migrationsdomstolen saknat såväl uttryckligt lagstöd som stöd i förarbeten eller uttalanden i rättspraxis för att avslå Ali Omumis ansökan grundat på förhållanden från hans förrföra arbetsgivare.

Migrationsdomstolens rättstillämpning har gått långt utöver vad som följer av en rimlig tolkning av MIG 2015:11. Det nämnda rättsfallet rörde brister i försörjningskravet hos en och samma arbetsgivare, medan Ali Omumis fall rörde brister i villkorskravet hos hans förrföra arbetsgivare.

För det andra har Migrationsdomstolens rättstillämpning varit i strid med systematiken bakom regelverket och ändamålet med de så kallade omställningsreglerna i 7 kap. 3 § första stycket 2 samt 7 kap.7 e § andra stycket utlänningslagen. Migrationsdomstolen har vid jämförelse med 7 kap. 7 e § utlänningslagen underlåtit att beakta bestämmelsens andra stycke enligt vilket Ali Omumi har rätt att byta arbetsgivare. Detta innebär att brister hos den förrföra arbetsgivaren saknar relevans.

För det tredje har rättstillämpningen varit i strid med ändamålen bakom reglerna i 6 och 7 kap. utlänningslagen. Det fanns inte något som talade för att Ali Omumis anställningar utgjorde skenavtal eller att han eller hans arbetsgivare har missbrukat reglerna om arbetstillstånd. Ändamålen är att balansera intresset av ett effektivt system för arbetskraftsinvandring med intresset av att stoppa skenanställningar samt oseriösa arbetsgivare från att utnyttja arbetstagare.

Till följd av migrationsdomstolens dom den 25 april 2018 har Ali Omumi gått miste om inkomster i form av lön, pensionsavsättning och semestertillägg för arbete i Sverige från det att hans utvisningsbeslut verkställdes till dess att han återvände till Sverige. Han har även till följd av nämnda dom haft kostnader för lagerhållning av möbler och för ut- och inresa till Sverige. Inkomsterna och kostnaderna uppgår härvid till det belopp som yrkas i första hand.

Andrahandsyrkandet

Migrationsverkets beslut att behandla ansökan som en förlängningsansökan var fel eftersom det var fråga om en ny ansökan avseende en anställning hos ABB som uppfyllde villkoren för arbetstillstånd i 6 kap. 2 § utlänningslagen. Ali Omumis ansökan borde därför ha beviljats, vilket den också gjorde den 29 augusti 2019 efter det att migrationsdomstolen hade återförvisat ärendet.

Migrationsverket har inte haft något rättsligt stöd i vare sig lag, förarbeten eller rättspraxis för att bedöma Ali Omumis nya ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd som en förlängningsansökan. Migrationsverkets beslut följer istället en informell praxis där nya ansökningar betraktats som förlängningsansökningar om de gjorts inom sex månader från utlänningsens utresa efter ett tidigare utvisningsbeslut.

Migrationsverket har saknat stöd för att bedöma Ali Omumis nya ansökan om arbetstillstånd som en förlängningsansökan på grund av följande omständigheter. För det första lämnade Ali Omumi in sin nya ansökan efter att hans tidigare tillstånd hade

löpt ut. För det andra gjordes den nya ansökan från utlandet två månader i tiden efter det att Ali Omumi hade verkställt det lagakraftvunna utvisningsbeslut som följt av migrationsdomstolens dom. För det tredje gällde den nya ansökan en annan arbetsgivare (ABB) än den som det tidigare arbetstillståndet avsåg (Itineon).

Till följd av Migrationsverkets beslut den 30 oktober 2018 har Ali Omumi gått miste om inkomster i form av lön, pensionsavsättning och semestertillägg för arbete i Sverige från den 30 oktober 2018 då hans ansökan avskog tills dess att han återvände till Sverige. Inkomsterna uppgår härvid till det belopp som yrkas i andra hand.

Staten

Det har varken hos migrationsdomstolen eller vid Migrationsverket förekommit sådant fel eller försummelse som grundar skadeståndsskyldighet för staten. Staten bär inte något strikt skadeståndsansvar för ofullkomligheter i den statliga verksamheten.

Förstahandsyrkandet

Av MIG 2015:11 framgår att en förlängning av arbetstillstånd inte kan beviljas om förutsättningarna för tillståndet inte har varit uppfyllda under den tidigare tillståndspanen. Migrationsöverdomstolens uttalande begränsar sig inte till om bristerna har varit att hänföra till lönenivå eller om ansökan avser arbete hos samma arbetsgivare. Omständigheten att den sökande bytt arbetsgivare påverkar inte bedömningen utan även brister hos tidigare arbetsgivare ska beaktas (jfr MIG 2015:20). Migrationsdomstolens bedömning har legat klart inom bedömningsmarginalen och det är således inte fråga om ett skadeståndgrundande fel.

Det följer uttryckligen av 7 kap. 7 e § utlänningslagen att ett arbets- eller uppehållstillstånd ska återkallas om förutsättningarna för arbetstillståndet enligt 6 kap. 2 § utlänningslagen inte längre är uppfyllda. Det framgår vidare med tydlighet av förarbetena till lagstiftningen att regeringen har ansett att bestämmelsen om

återkallelse i princip ska vara obligatorisk när villkoren inte är uppfyllda. Den praxis från Migrationsöverdomstolen som fanns vid tidpunkten för migrationsdomstolens avgörande ger inte heller på något sätt stöd för slutsatsen att domstolens avgörande i Ali Omumis fall är felaktigt.

Migrationsdomstolen har haft ett bedömningsutrymme och det framgår av avgörandet att en helhetsbedömning har gjorts (jfr MIG 2017:24 och MIG 2017:25).

Omställningsreglerna har sin grund i behovet att införa en möjlighet att återkalla ett uppehållstillstånd i vissa fall. Arbetstagaren gavs dock samtidigt en viss tid för att söka ett nytt arbete. Lagändringen 2014 har inte heller haft till syfte att i efterhand läka bristande förutsättningar i ett tidigare arbetstillstånd. Numera behöver inte ett tillstånd återkallas om en arbetsgivare har avhjälpt bristen utan att Migrationsverket har vidtagit någon åtgärd. Förslaget att det ska vara möjligt att helt bortse från fel som har begåtts av tidigare arbetsgivare har däremot inte lett till lagstiftning.

Ali Omumi stod utan erforderliga försäkringar under hela sin anställningstid hos Itineon. En sjukförsäkring tecknades aldrig under hans anställningsperiod om cirka ett år och fyra månader. Av förarbetena till lagstiftningen framgår att ett godtagbart försäkringsskydd för arbetstagaren är en helt nödvändig förutsättning. De brister som Migrationsverket kommunicerade den 13 oktober 2017 har inte heller läkts av arbetsgivaren. Det har således i Ali Omumis fall inte varit fråga om någon mindre betydande avvikelse från kraven i 6 kap. 2 § utlänningslagen.

För det fall tingsrätten skulle finna att fel eller försummelse föreligger i den mening som avses 3 kap. 2 § 1 skadeståndslagen vitsordas att Ali Omumi till följd av detta har orsakats en skada i enlighet med förstahandsyrkandet.

Andrahandsyrkandet

Det har funnits bedömningsutrymme för Migrationsverket att bedöma ansökan som en förlängningsansökan och det är således inte frågan om ett skadeståndsgrundande fel. Det är inte tillräckligt att en högre instans har kommit till ett annat slut eller gjort en annan bedömning än den myndighet som har fattat det överklagade beslutet för att beslutet ska anses innefatta något skadeståndsgrundande fel. Det finns inte något strikt ansvar för det allmänna i det avseendet. Att migrationsdomstolen i Ali Omumis fall gjorde en annan bedömning innebär inte att Migrationsverkets bedömning var ogrundad eller godtycklig, och det kan enligt staten således inte vara fråga om fel eller försummelse.

Frågan hur en ansökan om arbetstillstånd ska bedömas när den sökande tidigare har haft arbetstillstånd är inte reglerad i lag eller förarbeten. Vid tidpunkten för prövningen av Ali Omumis ärende fanns det inte heller någon ledning i rättspraxis.

Migrationsverkets beslut i Ali Omumis fall är motiverat och det framgår varför Migrationsverket har gjort bedömningen att det var fråga om en förlängningsansökan.

Det finns inte någon bortre tidsgräns för när en ansökan som görs efter att det tidigare tillståndet har löpt ut ska lämnas in för att ansökan ska anses vara en förlängning.

Det har inte funnits någon informell praxis i form av en karantänsregel eller sexmånadersregel.

För det fall tingsrätten skulle finna att fel eller försummelse föreligger i den mening som avses 3 kap. 2 § 1 skadeståndslagen vitsordas att Ali Omumi till följd av detta har orsakats en skada i enlighet med andrahandsyrkandet.

UTREDNING

Ali Omumi har åberopat förhör med sig själv under sanningsförsäkran. Han har i huvudsak berättat om de arbeten som han har haft i Sverige samt om hur den i målet aktuella domen respektive beslutet har påverkat honom.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

DOMSKÄL**Rättsliga utgångspunkter***Allmänt om oaktsamhetsbedömningen*

Enligt 3 kap. 2 § p 1 skadeståndslagen skall staten eller en kommun ersätta bland annat ren förmögenhetsskada som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövningen i verksamhet för vars fullgörande staten eller kommunen svarar. Frågan i målet är om fel eller försummelse föreligger i den mening som avses i skadeståndslagen.

Bedömningen av om culpa föreligger ska vara såväl objektiverad som anonymiserad. Vad som utgör fel eller försummelse måste relateras till beslutssituationen. För ett avgörande av en domstol gäller särskilt höga anspråk på omsorg samt om ett avgörande har stor betydelse för den enskildes rättssäkerhet (se NJA 1994 s. 194 och NJA 2013 s. 842 p. 34).

Högsta domstolen har vid flertalet tillfällen uttalat att när det gäller rätts- och bevisfrågor räcker det inte att en domstol har gjort en bedömning som kan ifrågasättas. Endast uppenbart oriktiga bedömningar kan betraktas som culpösa (se bl.a. NJA 1994 s. 654 och NJA 2011 s. 411, jfr även prop. 1972:5 s 518).

Högsta domstolen uttalade i NJA 2013 s. 842 att fel eller försummelse kan föreligga även utan att rättstillämpningen isolerat sett framstår som uppenbart oriktigt. En helhetsbedömning ska göras. Därvid betonades att bedömningen av huruvida en domstols rättstillämpning är att betrakta som oaktsam påverkas inte endast av rättstillämpningen som sådan utan även av de skäl som har anförts. Högsta domstolen uttalade vidare att när en domstol i domskälen har redovisat en rimligt adekvat analys av rättsläget, så rör det sig inte om en felaktig rättstillämpning ifall analysen har lett fram till en slutsats som befinner sig avvika från gällande rätt ens om avvikelsen materiellt sett är påtaglig (se NJA 2013 s. 842 p. 37).

Ovan nämnda uttalande från Högsta domstolen är inte att se som en förhöjd culpärskel för staten utan får anses ge uttryck för ett konstaterande av att förutsättningarna för skadeståndsansvar rent faktiskt sällan är för handen när det gäller rättstillämpning och då närmast beroende på rättstillämpningens natur (jfr justitierådets Herres särskilda tillägg i NJA 2013 s. 842 p. 8).

Reglerna för arbetstillstånd vid tiden för migrationsdomstolens prövning

Tidsbegränsade arbetstillstånd får enligt 6 kap. 2 § utlänningslagen ges till en utlänning som har erbjudits en anställning som han eller hon kan försörja sig på. De erbjudna anställningsvillkoren får inte vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Bestämmelsen är fakultativ, dvs. det finns inte någon ovillkorlig rätt till arbetstillstånd i Sverige. Syftet med bestämmelsen, som trädde i kraft 2008, var bland annat att underlätta för arbetsgivare att rekrytera arbetskraft från tredjeland. Kravet på att de erbjudna anställningsvillkoren inte får vara sämre än vad som gäller för arbetstagare bosatta i Sverige har tillkommit för att motverka missbruk av reglerna och utnyttjande av utländsk arbetskraft.

År 2014 trädde 7 kap. 7 e § utlänningslagen i kraft. Enligt bestämmelsens första stycke ska ett tidsbegränsat uppehållstillstånd återkallas för en utlänning som har beviljats

arbetstillstånd enligt 6 kap. 2 § första stycket, om förutsättningarna för arbetstillståndet inte längre är uppfyllda.

Regeringen uttalade i de förarbeten som låg till grund för 7 kap 7 e § utlänningslagen bl.a. följande. Vid en avvägning mellan vikten av att värna det svenska systemet för arbetskraftsinvandring och de konsekvenser som en återkallelse kan få i det enskilda fallet görs bedömningen att det inte bör finnas utrymme för en mer diskretionär prövning av om uppehållstillståndet ska återkallas när förutsättningarna för arbetstillståndet inte längre är uppfyllda. Utgångspunkten bör vara att återkallelse ska ske (prop. 2013/14:227 s. 18). Regeringen tog även upp frågan angående att bestämmelsen skulle kunna komma att aktualiseras på grund av bristande försäkringsskydd och anförde härvid att det inte bör förekomma att uppehållstillstånd för arbete och arbetstillstånd beviljas eller tillåts fortsätta, trots att godtagbart försäkringsskydd saknas (prop. 2013/14:227 s. 20).

Av Migrationsöverdomstolens praxis följer att det vid prövning av en ansökan om förlängning av arbetstillstånd även ska göras en bedömning av om förutsättningarna för arbetstillståndet avseende den tidigare tillståndperioden har varit uppfyllda, dvs. en bakåtsyftande bedömning. En förlängningsansökan bör därför inte beviljas om det framkommer att förutsättningar för arbetstillståndet inte har varit uppfyllda under den tidigare tillståndperioden (MIG 2015:11). Det måste göras en helhetsbedömning av samtliga anställningsvillkor i det enskilda fallet för att kunna bedöma om dessa är sämre än vad som följer av kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Vid prövningen ska det göras en bedömning av anställningsvillkoren under hela tillståndperioden i förhållande till kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen (MIG 2017:24 och MIG 2017:25).

Tingsrättens bedömning

Migrationsdomstolen har inte varit vårdslös

Målet i denna del gäller frågor om tolkningen av bestämmelserna i 6 kap. 2 § och 7 kap. 7 e § utlänningslagen. Ali Omumi har gjort gällande att migrationsdomstolen i sin dom den 25 april 2018 har saknat lagstöd samt stöd i förarbeten och praxis för sin bedömning. Därtill har Ali Omumi gjort gällande att bedömningen har stått i strid med systematiken och ändamålet bakom reglerna.

Det är ostridigt i målet att Ali Omumi stod utan erforderliga försäkringar under hela sin anställningstid hos Itineon. Detta är också omständigheter som migrationsdomstolen har utgått ifrån vid sin bedömning och redogjort för i domskälen.

Lagtextens lydelse är inte sådan att det har gått att sluta sig till hur den aktuella prövningen skulle ske. Bestämmelsernas måste tolkas i ljuset av förarbeten och rättspraxis. Lagstiftaren har i förarbetena gett uttryck för en strikt tillämpning av när tillstånd ska återkallas även om dessa uttalanden närmast tar sikte på när en pågående anställning inte uppfyller kraven i 6 kap. 2 § utlänningslagen. Av Migrationsöverdomstolens praxis framgår att migrationsdomstolen har haft att göra en helhetsbedömning av om förutsättningarna för arbetstillståndet avseende den tidigare tillståndperioden har varit uppfyllda för att avgöra om Ali Omumis nya ansökan skulle beviljas.

Migrationsdomstolen har motiverat sitt ställningstagande och har härvid bl.a. hänvisat till den praxis som fanns från Migrationsöverdomstolen. Det ligger i saken natur att det finns ett visst utrymme för att nå olika lösningar när en domstol ska göra den helhetsbedömning som var aktuell i målet. Det framstår mot bakgrund av de uttalanden som har gjorts i förarbetena och Migrationsöverdomstolens praxis som att migrationsdomstolens bedömning har haft fog för sig, låt vara att bedömningen kan

uppfattas som strikt. Tingsrätten anser inte heller att migrationsdomstolens bedömning har saknat lagstöd och den kan inte anses stå i strid med systematiken och ändamålet bakom reglerna. Med hänsyn till vad som nu har anförts kan inte migrationsdomstolens avgörande anses utgöra fel eller försummelse i den mening som avses i 3 kap. 2 § skadeståndslagen.

Migrationsverket har inte varit vårdslös

Målet i denna del handlar om Ali Omumis ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd den 1 oktober 2018 ska ses som en ny ansökan om eller som en förlängningsansökan. Ali Omumi har gjort gällande att Migrationsverket har saknat stöd i lag, förarbeten och rättspraxis för sin bedömning. Ali Omumi har därtill gjort gällande att Migrationsverkets bedömning följer en informell praxis hos Migrationsverket som kunde ifrågasättas.

I denna del kan tingsrätten konstatera att det vid tiden för Migrationsverkets prövning saknades tydlig vägledning om hur bedömningen skulle göras. Vidare noteras att bedömningen i frågan hade skiljt sig åt i underrätterna.

Att bedömningen hade skiljt sig åt i underrätterna talar emot att det fanns en informell praxis hos Migrationsverket. Inte heller det rutindokument från Migrationsverkets handbok år 2019 ger något stöd åt detta påstående. Den mailkonversation som har ingetts i målet ger visst stöd åt att det har funnits en informell praxis hos Migrationsverket. I avsaknad av övrig bevisning samt det faktum att det har funnits ett rättsligt ställningstagande i frågan från Migrationsverket (SR 53/2016) kan emellertid inte Ali Omumi anses ha förmått styrka att det fanns en informell praxis hos Migrationsverket.

Migrationsverket har motiverat och redogjort för de skäl som låg till grund för det beslut som fattades den 30 oktober 2018. Enbart det förhållandet att migrationsdomstolen, vid bedömningen av frågan, gör en annan bedömning än

Migrationsverket är inte tillräckligt för att det skall läggas Migrationsverket till last som ett skadeståndgrundande fel (se NJA 2002 s. 88). Mot bakgrund av detta samt av vad som har anförts om rättsläget ovan kan beslutet inte anses utgöra fel eller försummelse i den mening som avses i 3 kap. 2 § skadeståndslagen.

Sammanfattande slutsatser

Tingsrätten har funnit att det fel eller försummelse inte förekommit varken vid migrationsdomstolens eller Migrationsverkets prövning. Käromålet ska därför ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Ali Omumi förpliktas att betala ersättning för statens rättegångskostnader. Staten har yrkat ersättning med 60 000 kr avseende arbete. Det begärda beloppet är vitsordat av Ali Omumi och ska utgå.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-02)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 2 november 2020. Prövningstillstånd krävs.

Anna Flodin

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.